

Danielpa Qillqan - Pusaq Chunka Pusaqniyuq

Qhipa Para Tamyata Lluqsinapaq Maskaraynin: 11 ñiqin septiembre killa, 2001 watamanta profético puriytaqnin

Jeff Pippenger
2024-02-21

Ángel uraykamusqan pacha qallariq pruebaya hina rikuchisqa kachkan, angelpa makinmanta librota hurquspa mikhuyniyochu manachu nisqa pruebayan. Kikin mensajeta mikhuysa akllasqakunaqa chaymanta qhipaman huk llaquy manchakuyllawan taripaqpap churakusqaku, chaypi mana mikhuysa munasqakuna qhipapi saqisqa kasqankuta. Chay huch'uy libron, mikhusqa kananpaq kasqanqa, mensajepa “yachay yapakusqanta” sut'inchasqa karqan; chay mensajetaqa ñawpaqta kichasqa karqan “tukupay pacha”pi, 1798 utaq 1989 watapi, hinaspa qhipaman huk mensajeman takyasqa karqan, chay pacha kawsachkaq mirayta chay yapasqa yachaypa k'anchayninman hina kuyapaykukunanpaq. Mayqin historiapi, Islammanta profecía hunt'asqa kaptinmi, angelpa makinpi mikhuna mensajetaqa chaskisqa utaq rechazisqa karqan. Sichus libro hina rikuchisqa mensajeta rechazanku chayqa, chayta ruwaqkuna, hinaspa Diospa akllasqan kasqankuta nipa rimasqankuta sayachiyta maskhaspalla, huk llullaq qhepa para mensajeta ruraspa rikuchinankupaq kallpachasqa kanku.

2001 watapi 11 ñiqin setiembre killapi, Adventismoq mirayninkunapa ñawpaq hatariyuyninkuna yapamanta pruebapa asuntunkunaman tukurqanku. Habacuc qelqap iskay ñiqin kapitulonmi reqsichin huk rimanakuyta chaypi rikuchisqa profetika historiapi, chayqa chunka sipaskunapa parábolanwan kusa puriq huk paralelo profetika línea kashan. Rikch'akuq ima kutichiyta rimananta tapukusqan chunka sipaskunapa parábolanpa historiapi, kamachisqa karqan: “qelqay rikuyta, sut'itaq ruray tablaskunapi.” Millerita historiapa rikch'akuqninkuna 1843 wataq gráficonta 1842 watapi ruwarqunku, chay ruwasqankutataq huk waymarkman tukurqan. Chaymi Habacuc iskaypa “rikuynin” karqan, tablaskunapi sut'ichisqa, chaymi tukukuypi rimanan karqan.

2001 watay Inti raymi killa 11 qhipaman pisi p'unchawkuna qhipata, pikunachus kimsa kaq ay, chay Islampa rurayninta reqsisqanku, paykunapa Jeremiaspa “ñawpa ñanninkunaman” kutirinakpaq pusasqa karqanku, chaypi purinankupaqpas. Chay “ñawpa ñankunaqa” Revelación qanchis pusaq kaq capitulopi, chunka kimsañiqin versiculopi nisqa kimsa aykunapa Islampa profético ruranan kasqanta reqsichirqan. Chaymanta hinallataq, Future for America qallariqtaq Habacuc iskay kaq capitulomanta iskay graficokunata kutichiyta, Milleritakunaq parallel historiankupi kikin pacha kaq cheqlapi, chay iskay graficokunataq huk waymark hina churakurqan, mayqinchus 1842 watapi 1843 graficopa rurasqanwan sut'ichasqa karqan.

“Mayo killapi, 1842 watapi, Boston llaqtapi [Massachusetts] Huk Hatun Huñunakuq tantachiy waqyachisqa karqa. Kay huñunakuq tantachiy kichariyninpi, wawqikuna Charles Fitchwan Apollos Halewan, Haverhill llaqtamanta, Danielpa Juanpa ima rikch'ayninpi qillqasqa willakuyininkuta, tela patapi pintasqankuta, profético yupaykunawan, hunt'asqankuta rikuchispa, qayllachirqanku. Wawqi Fitch, Conferenciapa ñawpaqenpi chartninmanta

sut'inchaspa, nirqan: kay willakuykunata qhawarispas, yuyarisqani, kaypi rikuchisqa hina imatapas hurquy atispaqa, yachachikuyta aswan sut'ichinqa, hinallataq uyarikuqkunaman riqsichiyta aswan facilñam kananpaq. Kaypiqa ñanniykupaqa aswan achka k'anchay karqa. Kay wawqikunaqa rurasharqanku imatachus Señorqa Habacucman rikuchirqan rikhuriyñinpi 2,468 watakunamanta ñawpaqpi, nispa: 'Qillqay rikuyta, tablakunapi sut'ita ruray, chayta ñawirispaqa phawayta atinampaq. Rikuyqa manaraqmi chayasqa tiempunpaq kasqa.' Habacuc 2:2."

"Chaymanta kay asuntoqa huk ratullañam rimakuspanku, llapaqpa huk yuyayllawan akllarqanku kayman rikch'akuq kimsa pachak chartakunata litografiaswan ruwachinankupaq; chayqa utqayllam hunt'akurqa. Chaykunataqa '43 watapa chartankuna' nispa suticharqanku. Kayqa ancha ancha importaqa Conferenciam karqa." The Autobiography of Joseph Bates, 263.

"Iskay ñawpaq iskay kaq hamuqmanta yachachiqkunap, chaymanta qillqasqankupas, 'ñawpaq iñiyipi' sayaspa, hukllachasqa willakuynin karqan tabla rurasqapa llusichisqan Habacuc 2:2, 3 nisqapa hunt'asqan. Sichus chay tabla profeciapaq huk tema karqan (hinaspa pichkuna chayta ñiqkunata mana chaskiqkunata ñawpaq iñiyta saqinku), chaymanta qatinqinmi BC 457 wata karqan maymantachus 2300 p'unchaykunata yupay qallarinaqa. Minster karqan 1843 wata ñawpaq kaqta p'itiy simipi willasqa pacha kananpaq, hinaptin 'mosoq rikuy' 'suyakunapaq,' utaq suyakuy pacha kananpaq, maypichus virgenkunaq tantanasqan hatun pacha yuyaynimpipi puñunankupaq, puñusqalla kayninkupaqpas, chay Chawpi Tuta Qapariywan rikcharichisqa kanankumanta aswan ñawpaqta." James White, Second Advent Review and Sabbath Herald, Volume I, Number 2.

"Kunanqa ñuqanchikpa historiayku rikuchin, William Millerpa kaq pachak watakunapa yupaychana qillqakunamanta yachachiqkuna pachak-pachak kasqankuta, llapankupas hukllachasqa rikch'ayninpi. Chay p'unchawkunapiqa willakuypa hukllayninmi karqa huklla yuyaymanta, Señor Jesucristopa hamuyninmanta sut'i p'unchawpi, 1844 watapi." Joseph Bates, Early SDA Pamphlets, 17.

1843 watapi 1850 watapi siq'ikunata yapamanta ruraspa llusichisqa, 2001 watapi septiembre 11 qhipaman kaq historia ukupi, Habacuc iskay ñiqi nisqapa hunt'asqanmanta hina karqa, imaynatachus 1842 watapi 1843 watapa siqi llusichisqapas karqa. Tabla-kunapa rurayninqa Habacuc iskay ñiqi nisqapa willakuyninmanta huk chikllanmi, chayqa kananpuni karqa. 2001 watapi septiembre 11 punchawpi, 1863 watapa hatarikuyninmi yapamanta rurakusqa karqa, chay Laodicea Adventista-kunaq mana munasqankurayku Jeremíasqa "ñawpa puriyninkunaman" kutiyta.

Awqaraqqaqqa qhawasqankunata panikunkunatapas yuyayninkumanta karunchayta maskhashan kay qhipa p'unchaykunapi huk llaqtata sayarinanpaq wakichiy llamk'anamanta. Paypa llullasqa yachachikuyninkuna yuyaykunata kay pachaq peligrokunamanta, ruranaqa kamachikuykunamantapas karunchanankupaqmi wakichisqa kachkan. Paykuna pisillata yupaychanku chay k'anchayta Cristo hanaq pacha-manta hamuspa Juanman qusqa karqan paypa llaqtanpaq. Yachachinku ñawpaqninchikpiña kaq rikch'akuykuna mana ancha chaninniyuq kasqanta, mana sapanka qhawariyta chaskinankupaq. Hinaqa mana imapaqpas valeqta ruranku hanaq pacha paqarisqan cheqaq kayta, Diospa llaqtantataq qhipa kausay

experienciankumanta suwakunku, llulla ciencia-ta rantinpi quspa. “Kayhinan nin Señorqa: Ñankunapi sayariychik, qhawariychik, ñawpaq ñankunata tapuychik, maypichus alli ñan kashan chayta, chaypi puriychik.” [Jeremías 6:16.]

Ama pipas ñoqaykuq iñiyniykuq cimientonkunata llik’ipayta maskhachunchu,—chay cimientokunaqa rurayninchik qallariyninpi churakusqaña karqan, Diospa Siminta mañakuywan yachaychaspa hinaspa revelación nisqawan. Kay cimientokunapiqa iskay chunka wata hukninpi yapasqa phisqa chunka watamanta aswanmi hatarichisunchik karqan. Runakunaqa yuyaymanankuchá musuq ñanta tariyqusqankuta, churasqa kasqanmantapas aswan kallpasapa cimientota churayta atisqankuta; ichaqa kayqa hatun pantasqam. “Churasqa kasqanmantahqa manam pipas huk cimientota churayta atinchu.” [1 Corintios 3:11.] Ñawpaq pachakunapiqa achka runakunan musuq iñiyta hatarichiyta munarqanku, musuq kamachiynkunata takyachiyta; ichaqa hayk’aqkamataq chay hatarichisqanku sayarqan? Utqayllam urmaq, mana Roca patapi cimientasqa kasqanrayku. Testimonios, tomo 8, 296, 297.

Jeremíasqa reqsichinmi “ñawpa ñankunapi” puriyqa “samayta” tarinapaq kasqanta, hinaspa samayqa “qhipa para” kasqanta, chaymi qallarisqa karqa llaqtakuna phiñakusqankupi 11 septiembre 2001 p’unchawpi, New York City llaqtapi hatun wasikuna urmaqtin. Chaymanta qhepaman mensaje mikhusqakuna Habacucpa ricchakuqkuna tukurqaku, paykunaga “rikuyta qillqaychis, sut’itaq ruwachiychis” nisqa karqa. Jeremíasqa chay kikin ricchakuqkunatam reqsichin “samay” tiempopi, mayqanmi “qhipa para” kasqa.

Kaymi nin Señorqa: Ñankunapi sayariychik, qhawariychik, ñawpa ñankunamanta tapuychik mayqinchus allin ñan; chaypi puriychik, hinaspa almaykichikpaq samayta tarinkichik. Ichaqa paykuna nirqanku: Manam chaypi purisunchikchu. Chaymantapas qankunapaq ricchakuqkunata churarqani, nispa: Waqrapukllaypa unquyta uyariychik. Ichaqa paykuna nirqanku: Manam uyarisunchikchu. Jeremías 6:16, 17.

Tocananpaj putuncuta waqaychanankupaq karqan, Milleritakunapa historiapi iskay ñak’ariypa soqta kaq pututu; qhepa p’unchaykunapi kimsa ñak’ariypa qanchis kaq pututun. Habacucpa ricchakuq qhawanakuna, Jeremiaspa qhawanankunataq kaspas, huk waqaychana willakuyta waqaychanku, chaytaq 1888 watapi hatariy ukhupi mana chaskisqa karqan. Chay 1888 watapi mana chaskisqa soqta kaq pututuqa, Laodiceaman willakuymi karqan.

A. T. Jones, E. J. Waggoner ima ñoqaykuman qusqa willakuyqa Diospa willakuyninmi Laodiceapi iglesiaman; ancha ñak’ariy kachun cheqaq kaqta creenimanta rimariq runapaq, ichaqa mana wakinkunaman Diosmanta qusqa k’anchaykunata rikuchispa. The 1888 Materials, 1053.

1888 watapi qanchis kaq trompetapa willakuyninqa ñawpaqta 1856 watapi Laodiceaman waqyasqa karqan, chaymantaq Laodiceaman willakuyninqa churakusqa karqan “qanchis kuti” nisqapa aswan yapakusqa k’anchaypa contexto ukunpi. 11 septiembre 2001 p’unchaypi, Jeremiaspa ñawpa ñanninkunaman kutimunaykipaq qayakuynin, chaykunapi purinaykipaq, qhepa para willakuyninta chaskinapaq, ukhunpi hap’irqa qanchis kaq Trompetapa amonestación willakuyninta, mayqanmi Laodiceaman willakuysina rikuchisqa, hinallataq “qanchis kuti” nisqata, mayqanmi cimientospa símbolon kasqa.

Profecíapi riqsichisqa “llulla” nisqaqa, Pabloq qelqayninkunapi rimarisqa kallpayoq pantachiyta paqarichiq, 1931 watapi churasqa karqa Laodicea Adventismop kinsa kaq mirayninman, profetisa wañusqanmantapuni chunka soqtayoy wata qhipaman. Chay “llulla” nisqaqa, kinsa kaq mirayninman chayamuspa, profecíapi churakusqa kashan “warmikuna Tammuzrayku waqaqkuna” nisqa pacha ukhupi; chayrayku llulla qhipa para willakuyninwan tupachisqa kashan.

Imayna “llulla” imayna mast’arqakusqankuna allinta entiendesqa kananmi, chay hinallataq “llulla”-paq profético ru llay pacha tukukuypi profecíapi. Qhepaq para tiemponpi Jerusalén llaqtata kamachiq asikuy runakuna, chaymi pachan huk pachak tawa chunka tawa waranqa sellasqa kayninpa, Adventismoq kinsa kaq mirayninpi llulla qhepaq para willakuyta rurasqaku, Ezequiel pusaq kaq capitulopi “Tammuz-rayku waqaq warmikuna” nisqawan rikuchisqa hina. Paykunay chay llulla qhepaq para willakuyninkuqa Ezequielpa nisqanman hina huk llulla cimientohina, huk llulla hark’a perqahina, hinallataq huk llulla hawka kaywan allin sayakuy willakuynin hina rikuchisqallataqmi.

¿Manachu qankuna rikurqankichis yanqa rikuyta, manachu llulla watukuynitapas rimarqankichis, chayraqmi ninkichis: “Señor Diosmi nirqan”? Ichaqa ñoqaqa mana rimarqanichu. Chayrayku kayhinan nin Señor Dios: Qankuna yanqata rimarisqaykichisrayku, llullakunatapas rikurisqaykichisrayku, chayrayku, qhawariychis, ñoqaqa qankunapaq contranpi kani, nispa Señor Dios. Makiyta churasq yanqa rikuykunata rikukuq profetkunapa hawanpi, llulla watukuyninkunata rurakuqkunapa hawanpi: paykunayqa manan llaqtaypa tantanakusqanpi kanqachu, nitaq Israel wasipa qillqasqanpi qillqasqa kanqachu, nitaq Israel allpaman haykunqachu; hinaspan yachankichis ñoqa Señor Dios kasqayta. Imaraykuchus, arí, imaraykuchus llaqtayta pantachirqanku, nispa: “Allin kawsay kachkan”, nispa; ichaqa mana allin kawsay karqanchu; huk runataq huk pirqata hatarichirqan, wakinkunañataq mana allin t’uruwan llusirqanku. Chay mana allin t’uruwan llusikuqkunaman niy: urmanqan. P’iti para hamunqa; qankuna hatun chikchi rumikuna, urmamuychis; wayra sinch’i phutirispá llik’inqan. Qhawariy, pirqá urmasqa kaptinqa, ¿manachu qankunaman ninqaku: “Maypitaq chay llusisqaykichis kachkan?” Chayrayku kayhinan nin Señor Dios: Phiñakuyniypi wayra sinch’iwanmi llik’isay; piñakuyniypi p’iti parata cachasay; phiñakuyniypi hatun chikchi rumikunatapas tukuchinankupaq cachasay. Chayhinatan thuñisay qankuna mana allin t’uruwan llusisqaykichis pirqata, pampakama urmachisay, chay hina cimienton rikurinanpaq; urmanqa, qankunañataq chay chawpinpi tukukunqichis; hinaspan yachankichis ñoqa Señor kasqayta. Chayhinatan pichasqayta hunt’asqa ruwasay pirqapa hawanpi, hinaspa chayta mana allin t’uruwan llusikuqkunapa hawanpi, hinaspan qankunaman nisaq: “Pirqa manañan kachkannachu, nitaq chayta llusikuqkunapas”, nispa. Kaykun Israelpa profetankuna, Jerusalénmanta willakuqkuna, paypaq allin kawsaypa rikuykunata rikukuqkuna, ichaqa mana allin kawsay kachkaptin, nispa Señor Dios. Ezequiel 13:7–16.

Jerusalén llaqtaapi asikunayuy runakuna Isaías qelqap iskay chunka pusaqnuyuy, iskay chunka isqunniyuy kapitukunapi llullakuypa, pantaypa uranman pakakusqankuta, qhepamanqa “llimp’iy wayra maqanakuywan” taripasqa, chinkachisqa kanku.

Juiciutaqmi huk ñiqinmanmi churasay, chanin kaytataq huk plomada-man; chhikchiqa llullakuykunapa pakakunan wasita picharinqa, yakuqakunaqa pakakuna chiqanta llapanta

p'ampachinqa. Wañuywan rurasqaykichik pactoqa chinkachisqa kanqa, uku pachaawan rurasqaykichik rimayniykichikqa mana sayanqachu; phawaylla hamuq muchuy ñawpaqta pasaqtin, chaywanmi sarusqa kankichik. Isaías 28:17, 18.

Isaiaspa “llump’a takanakuy” nisqanqa Ezequielpa “llump’a para” nisqanmi, chaymi apamunakun “llulla musquykunata willasqakuqkuna” pataman, “yanqa rikuyta” rikuchispa hinaspa “Señormi nin” nispas, “ichaqa” Señorqa manam “rimarqunchu” karqa. Ñawpaq runakuna pakakunku chay “llulla” ukhupiq rikuchikun imaynachus paykuna nisqankuman hina Señor rimarisqa kasqanta; chayraykun chayqa Diospa Siminmanta “llulla” kan. Ichapas Diospa Siminmanta huk yachachikuyta pantasqa kasqanta reqsichirqaku, utaq pantasqallam nirqaku Dios paykuna yuyayniyta pusarisqanta (Dios rimarisqa karqa), Bibliamanta huk yachachikuy patapi.

1931 watapi chayam “llulla” nisqaqa, Hermana Whiteqa Danielpa libronpi “sapa p’unchaw” nisqamanta pantasqa yuyayta allinchasqanta nisqa mañakuy karqan. Chay pantasqa yuyayqa—“sapa p’unchaw” nisqaqa Cristopa santuariopi servicionninta rikuchin nisqaqa—huk “llulla” patapi sayarqan; chay llullaqa nirqan 1910 watapi Ellen Whiteqa A. G. Daniellspan willasqanta, paypa hinaspa Prescottpa “sapa p’unchaw” nisqamanta yuyayninku, Cristopa santuariopi servicionninta rikuchisqanmanta, cheqaq kasqanta, paypa qelqasqan sut’i siminkuna chayman contra kaptinpas.

“Diario” nisqap llulla yuyaynin, chaymanta (1931) Laodicea Adventismopi sayarichisqa kasqan, huk teología sut’i cimientota tukurqan, chaywanmi huk willakuy hatarichisqa karqan, Ezequielqa sut’incham “thak kaywan qespichisqa kay” nispas. Ima rikch’aq razones nisqakuna chay llulla cimientota sayachinankupaq apaykachkanku, chaykunapa Millerpa musquyninpi rikusqan llulla qullqikuna hinaspa llulla quri rumi joyakuna kanku. Musquyninpa tukukuyninman chayamuspa, ñawpaq joyankuna llapallanmi llulla joyakunawan hinaspa q’upa wan ñit’ikunawan pakasqa kanku, hinaspa chay q’upa, llulla joyakuna hinaspa qullqikunaqa chay willakuyman rikch’akunku, mayqanmi paykunapq cimienton pantasqanman hina sayasqa karqan: “diario” nisqaqa Cristopa santuariopi ministirionninmi kasqan.

Ezequielpa qillqasqanpi q’upaykuna hinaspa llulla allinkaynin rikch’achisqakunaqa huk “pirqa” hina rikhurichisqam, mayqanpa ruwasqan simintunqa hinañataq pisi kallpayoq kaspa mana atisqachu sayariyta “wayra sinch’i” nisqapa, nitaq “llump’a para” nisqapa ñak’ariynin ukhupi.

Judá llaqtamanta mana kasukuq profeta, Jeroboamta piñakuspam, tukuypi wañurqa huk “asno”wan huk “león”wan chawpipi. Leónqa Babiloniata rikuchin, asnoqa Islamta rikuchin. Iskay yachachikuykuna, Laodicea Adventismo mana rikuyta atinchu, chay mana kasukuq profetapa wañuyninwan rikuchisqa: papadopa willakuynin (león), hinaspa Islampa willakuynin kimsa kaq Ay, nisqapaq (asno).

Ezequielpa “wayra sinch’i qaparikuq”, Isaiaspa “chhika sinch’i wayra, hark’asqa” nisqanpa unanchaqninmi, capítulo iskay chunka qanchispi “inti lloqsimuy wayrap p’unchayninpi” nisqapi. Ezequielpa “wayra sinch’i qaparikuq”qa Apocalipsis capítulo qanchispi “tawa wayrakuna” nisqanpas kikinmi, Diospa sirviqnin kuna selloswan señalasqa kanankukama hark’asqa. Ezequielpa “wayra sinch’i qaparikuq”qa capítulo kimsa chunka qanchispi “tawa wayrakunamanta”

willakuyninmi, ch'aki tullukunata wañusqakunamanta kawsarichispa huk atiyiniyuq soldadokuna hinaman tukuchiq. Ezequielpa “wayra sinch'i qaparikuq”, “mana allin morterowan ruwasqa pirqa” urmachiq, kinsa kaq Ay pa qhipa parachan willakuyninmi.

Ezequielpa “paraqa tamya untayuw” nisqanqa papakuywan rikch'anachisqa unanchanmi, astawan sut'itaqmi Estados Unidospi utqayllaña hamuq domingokuna kamachiy paqarimuywan qallariq domingo kamachiy sasachakuy pacha unanchan. Judá llaqtamanta mana kasukuq profeta, asnowan leonwan chawpipi wañuq, Laodicea Adventismopa wañuyninta rikch'achirqan; chayqa 11 septiembre 2001 watapi, asnopa chayamunanpi (kimsa kaq ay), hinallataq utqayllaña hamuq domingo kamachiykama (leon) ukhupi ruwakun. Laodicea Adventismopa wañuyninqa pachak tawa chunka tawa waranqa sellasqa kayninpi ruwakun, mayqinchus qallaridan naciones piñakuspa, ichaqa hark'asqa kashaqtin 11 septiembre 2001 watapi, hinaspataq tukukun utqayllaña hamuq domingo kamachiypi. Paykunapa wañuyninqa, mana kasukuq profeta rikch'anachisqa hina, apóstata protestantismopa metodosninkunaman kutirisqankurayku hamun, chaywanpas paykuna chiqanta yachachisqa karqanku ama hayk'aqpas “asikuqkunapa tantanakuy”man kutirinankupa.

Paykunaqa wañuyninku pasakunin pachapi huk pachak tawa chunka tawa waranqa sellakusqankumanta. Diospa llaqtan sellakusqankumanta chaylla, wañuchiq angelkuna llamkayninkuta qallarikunku. 11 septiembre 2001 watamanta hamuq pisi p'unchawpi domingo kamachikuykama, kawsakkuqkunapa taripakuynin hunt'akun Diospa iglesianpi, taripakuyqa Jerusalénpi qallarikunrayku, hinaspa qallarikun machu runakunawan, llaqtapa waqaychaqninkuna kananpaq kaqkunawan, ichaqa tawa miraykunapi ruwanan responsablidankuta saqisqankurayku. Chay pacha ukhupi sellota chaskiqkunapaq unancha kanku nacionkunapa ñawpaqman hoqarisqa. Paykunaqa sellakusqa kanku hamuq pisi p'unchawpi domingo kamachikuy manaraq chayamuchkaptin, imaraykuchus Diospa huk lawan ovejankunata yuyachiy atikunman chayllataq, domingo kamachikuy sasachakuypi qhari warmikuna Diospa selloyoqta rikuspanku.

Espíritu Santoq ruwasqanqa kay pachata huchamanta, allin kaymanta, hinaspa taripanakuymanta yuyayman churananpaqmi. Kay pachaqa cheqaqta creeqkuna cheqaqtaq santifikasqa kayninta rikuspalla willasqa kayta atinqa, hanaqtaq chuya kamachiykunaman hina purispa, ancha hatun, wichaychasqa yuyaypi sut'ita rikuchispa imaynata Diospa kamachikuykunata waqaychaqkunapaq, hinaspa chakin uranpi saruqkunapaq t'aqanakusqanta. Espiritupa santifikasqanmi Diospa sellonta hap'iqkunata, hinaspa llulla samana p'unchawta waqaychaqkunamanta sut'ita reqsichin. Pruebakuy chayamunqa chayqa, sut'ita rikuchisqa kanqa imataq bestiapa señalan kasqanta. Chayqa dominuta waqaychaymi. Cheqaqta uyarispaña, kay p'unchawta sagrado hina yupaychaspa qhipamanraq qhipaqkunapaq, huchayoc runapa firmanwanmi purinku, paymi pacha-kunata hinaspa kamachikuykunata tikrayta yuyarqan. Bible Training School, December 1, 1903.

Laodicea nisqapi Adventismo wañuyninqa hunt'asqa kachkan qhipa paraq historiankupi, chayqa qallarisqa karqa 11 septiembre 2001 p'unchaypi ch'iqchispa urmamuyta, hinaspataq mana tupuyniyuqta hich'asqa kanqa utqaylla hamuq domingo kamachikuypi, Diosqa wiñaypaq sellasqa llaqtata sayarichispa, chaymantataq unancha hina hoqarisan.

Chay pacha ukupi, Laodicea nisqapi Adventismopi kaqkuna, animalpa sananchasqanta chaskinankupaq waqaychasqa kaspas, hinaspa chaskiqkunaraq, Ezequiel qillqapa pusaj kapitulonpi intiyman k'umuykuq iskay chunka phisqa qharikunawan rikuchisqa kanku. Paykunaraq Ezequielpa llulla "thak kaywan qespichisqa kay" willakuyninta chaskiqkuna kanku; chay willakuyqa cheqaq qhepa para willakuypa qatinqinmanta ruwaykusqa llullaq rikch'ayninmi, chay historiapi cheqaq qhawaqkuna willakusqanta. Chay llulla qhepa para willakuypa t'ikrasqa cimientonqa Daniel qillqapi "sapa p'unchaw" nisqaqa Cristopa unanchaqa nin kasqanmanta reqsichiyimi, ichaqa cheqaqpim Satanaspa unanchaqa nin. Chay llulla saphi ñiyqa "Jerusalén llaqtapi runakunata kamachiq asikuq qharikuna" hinaspa mana allinta llut'asqa perqata sayarichinankupaq llamk'achisqanku doctrina kasqanmi.

"sapa p'unchaw" nisqapa reqsisqanqa, Cristo-pa unanchaqa nin hina, ñawpaq historiapi huk "llulla" nisqawanmi churakusqa karqan, 1931 watapi. Chaymanta pacha mana allinta chapusqa pirqaqa, llulla qullqikunamanta, quri rumikunamantawan ruwasqa, sayarichisqa karqan. Chay "pirqa" urmaytaqmi churasqa kashan allpa pichana qhari hamuptin, Pampanta sumaqta llhipachinampaq. Chay llhipachiyqa rurakunmi willakuy historiapa pacha ukunpi, "wayra sinchi" nisqawan (11 septiembre 2001 p'unchawpa asnon), "unu para aswan llusqsimuqkunawan" (utqaylla hamuq domingo kamachikuy-pa leon-nin) chawpipi. Chay historiapi mana kasikuq profeta wañuchisqa, pampachasqataq Betel llulla profetapa aya wasinpi. Hermana Whiteqa "pirqa" nisqa profeciata reqsichin Diospa kamachikuynin hina.

Kaypi profetaqa willakun, cheqaq kaymanta hinaspa chanin kaymanta lliw runakuna karunchakusqa pacha, huk llaqtataqa maskhashankum Diospa qhapaq suyunta sayarichiq kamachiykunata kutichimuyta. Paykunaraq allinchakuyta ruwachkanku Diospa kamachinpi rikusqa p'akiyta — perqanta, paypa aklakusqankunata waqaychananpaq churakusqanta; chay perqapa muyuriqninta, chanin kay, cheqaq kay, hinaspa ch'uya kay kamachiykunaman kasukuyqa wiñaypaq hark'aynin kananpaq.

Sut'in mana pantaypaq simikunawanmi profetaqa qay puchuq llaqtapa sut'i llamkayninta rikuchin, paykunaraq perqata hatarichiqkuna kanku. "Sichus samana p'unchaymanta chakiykita kutichinki, santo p'unchayniypi munasqaykita mana ruwaspayki; samana p'unchayta kusikuypaq sutichanki, Señorpa santo p'unchayninta yupaychasqa; payta hatunchaspataq mana kikiyki ñankunata purispayki, mana kikiyki munayniykita maskhaspayki, mana kikiyki simikunata rimaspayki: chayqa Señorpi kusikunki; ñuqataq allpapa hanaq cheqenkunapi purichisqayki, taytayki Jacobpa herencianninta mikhuchisqayki; Señorpa siminmi chayta rimarqan" (Isaías 58:13, 14). Profetas y Reyes, 678.

Adventismopa tawa miray qatinqin qallariyninqa huk libropa llusqsisqanwan reqsichisqa kan, imaynan kimsa kaq miray qatinqinpa qallariyninqa karqan chay hinata. Kimsa kaq miray qatinqin W. W. Prescottpa, *The Doctrine of Christ*, sutiuyq libronpa llusqsisqanwan qallarikurqan, chay miray qatinqiytaq *Questions on Doctrine* nisqa libronpa llusqsisqanwan tukukurqan. *The Doctrine of Christ* nisqa libronqa huk evangelioyta qawachirqan, mayqenchus yuyaychasqa hina Miller llaqtapi profetika willakuymanta ch'usaqchasqa karqan. *Questions on Doctrine* nisqa libronqa huk evangelioyta qawachirqan, mayqenchus Cristopa ruwasqan

santifikacion llamk'ayta ñiqirqa. The Doctrine of Christ nisqa libronqa profetika historiapa (chazon) visiónmanta k'anchayta hurqusqa, Questions on Doctrine nisqataq Cristopa “appearance” nisqa (Mareh) visiónmanta k'anchayta hurqusqa.

Chay ishka liwrukuna ukhupi, “Tammuzpaq waqay warmikuna” nisqawan rikuchisqa llulla qhipa para yachachiy wiñachisqa karqa. Chay historiapiymi “1931 watapi llulla” nisqa wiñachisqa karqa. Chay kimsa kaq miray (millay ruway)qa Pergamopi kinsa kaq iglesiapa allin mana allin rimanakusqanwanpas rikuchisqa kachkan. Kinsa kaq iglesiapi chay allin mana allin rimanakusqapa unanchanqa, pacha kaypa institucionkunamanta akreditacion maskhay llamk'ayta reqsichin, chay institucionkunataq teologiapaq kamachikuykunata, hampi yachaypaq kamachikuykunatawan churarqanku. Kinsa kaq miraypim cheqaq kaypa allin mana allin tukuchiyqa hunt'asqa karqa; chaypim waqllichisqa qillqap kamaykunamanta tikrasqa Bibliakunapa yaykuchisqa, hinallataq chaykunapa apaykachasqa kallpachaypas karqa.

1957 watapi, *Questions on Doctrine* sutiyuq liwruqa evangelioq hatun kaq cheqaq yachachikuyta umalliywan saqirparikusqanta rikuchirqa. Chay cheqaq kaqqa kaymi: Jesúsqa huchamanta qispichiwananchikpaqmi wañurqa, ichaqa mana huchapi qispichiwananchikpaqchu wañurqa. Católicokunaq hinaspa apostatakusqa protestantekunapa yachachisqankuqa—runapaq Diospa Siminta kasukunanta mana atisqanmanta—Satanaspa wiñay simisqanmi. Runaqa atinmi, hinaspa kasukunampaqmi tiyan Diospa Siminta, Satanasqa “mana cheqaqtapuni wañunki” nispa rimaptinpas. Urmasqa apostatakusqa protestante qhawariynin, runakunaqa huchata atipayta mana atisqankumanta, chayrayku runakunaqa Diospa kamachikuyninta mana kasukuyta atinkuchu Jesúsqa paypa iskay kutin hamuyninpi admiray hina kasukuq robotkunaman tikrarichinankama, chay qhawariyqa *Questions on Doctrine* liwruq yachachikuyninman yaykuchisqa karqa.

1957 watapi llaqtapi, Laodicea sutiyuq Adventismoq tawa kaq miraynin qallarikurqa, hinaspataq mana allinta chapusqa pirqa (kamachikuy) sayarichisqa karqa; chaymi yuyaychayta qun, iskay chunka phisqayuyq ñawpaq machukunakuna intiymanta kumuykunankupaq, pachak tawa chunka tawa waranqa sellakusqakunapa sellakuy tiempon tukukuyninpi. Chay mana allinta chapusqa pirqaqa, Diospa kamachikuyninta waqaychay mana atikunachu nisqa iniy kasqanrayku, Iglesiawan Estadowan t'aqanakuy “pirqa” hurqusqaña kaptin pichasqa kan, utqay hamuq domingo kamachikuypi. Domingo kamachikuyqa llump'ay para tanyakunam, utaq Isaías nisqa hinaqa, llump'ay muchuy; chay unu lloqsimuyqa Estados Unidos llaqtapi utqay hamuq domingo kamachikuywanmi qallarín.

Estados Unidos llaqtapi domingo p'unchaw kamachikuypi awqaqa (papakuna umalliq) hamun “unu wayq'aspahina” (“lluqsiq mast'ariy muchuy” hina), chaypim “sanancha” paypa contranpi hoqarisqa kan. Chaypim “mana allin takyasqa pirqa” Laodicea Adventismo sayarichisqa, “sapa p'unchaw” nisqa llulla churayninman hina, picharisqa tukukun.

Ruwasqankuman hina, chayman hina kutichinqa: phiñakuyninta awqankunaman, kutichiyta cheqniqukninkunaman; islakunamanpas kutichiyta kutichinqa. Chay hinaqmi inti yaykuy ladomanta Señorpa sutinta manchakunqaku, intipa lloqsimuyninmantaq hatun kayninta. Awqa unu lluylluy hina hamuptin, Señorpa Espiritunmi paypa contranpi un estandarteta oqarinqa.

Hinaspan Qispichiq hamunqa Sionman, Jacobpi huchamanta kutirikuqkunaman, nispa Señor. Noqapaqqa, kaymi paykunawan rimanakuyyni, nispa Señor: qam hawapi kaq Espírituy, simiykiman churaykusqay rimaykunaypas, manan lloqsinqachu simiykimanta, nitaq mirayniykipa siminmantapas, nitaq mirayniykipa mirayninpa siminmantapas, nispa Señor, kunanmanta wiñaypaq. Hatariy, llihipiy; imaraykuchus k'anchayniyki hamusqaña, Señorpa hatun kayninpas qam hawapi lloqsimusqa. Qhawariy, tutayaqmi pachata p'istunqa, llaqtakunataq sinchi tutayaq; ichaqa Señorqa qam hawapin lloqsimunqa, hatun kayninpas qam hawapin rikukunqa. Hinaspan gentilkunapas k'anchayniykiman hamunqaku, reykunapas lloqsimuyniykipa llihipiyninman. Isaías 59:18–60:3.

Mana judíokunaqa hamunmi k'anchayman Diospa hatun kaynin llaqtanman churasqa kaptin, chaypas ruwakun awqaqa unu mayu hina yaykumusqan pachapi. Chay awqaqa yaykumusqan pachaqqa Diosqa huk unancha (bandera) sayarichin paypa contranpi. Señorpa hatun kaynin, chay mana judíokuna kutichikusqanku chay runakunapi kashan, paypa carácterninmi; hinaspapas paypa carácterninqa mana huchallanchu. Llulla thak kaymanta qispichikuy willakuymi yachachin qharikuna warmikuna ima mana atinkuchu huchata atipayta nispa. Chay willakuymi llulla qhipa para willakuy, cheqaq qhipa para willakuypa tiemponpi willasqa, mayqinchus chayamurqan 11 septiembre 2001 p'unchaypi. Chay llulla willakuymi llulla willakuy Diospa leyninmanta, mayqinchus “pirqa” nisqaqa. Chay llulla yachachikuymi rikuchisqa kashan Questions on Doctrine sutiyuq libropi, mayqinchus señalarqan Laodicea Adventismoq tawa kaq, qhipa kaq mirayninpa chayamunanta.

2001 watapi 11 ñiqin sitiwmanta, Laodicea Adventismoq tawa hatariyuyninkuna chay qhipa mirayta chayaraqanku taytakunapa huchankunawan yuyaychanapaq. Chay p'unchaypi Diosqa llaqtanman kamachirqan Jeremíasqa ñawpaq ñankunaman kutirinankupaq, chayhinaqa Millerpa allqankuna nisqapi rikuchisqa tiyana willakuyta entiendenankupaq hinaspa chaskinankupaq. Sichus chayta ruwankuman karqan, qhipa paraqa tarinkuman karqan, mayqintachus Jeremías “sama” nispa suticharqan. Ñawpaq ñankunaman kutirimuy waqyakuyninqa 1863 watapi hatariyuqta paqarichiq pruebapaypa huk kutin yapam kasharqan.

2001 watapi septiembre killapi 11 p'unchaypi, Isaiaspas “inti lloq'esqanmanta p'unchay” nisqan hina, hinaspa “sinchi wayra” nisqan hina, “uvas chakraq takin” takisqa kanan karqa, chay takisqaqa Apocalipsis chunka tawañiyuq capítulo, kinsa versículopi, hinaspa chunka pichqayuq capítulo, kinsa versículopi ima, Moisespa hinaspa Corderop takinta takiqkunam. Chay takiqa Laodiceaman willakuymi, chaymi riqsichin ñawpaq akllasqa runakuna chaypacha pasasqa kashasqankuta, Diosqa chaypacham chakra-ninta qari warmikunaman qusqanpi karqa, paykunaqa chakraq munasqan rurun-kunata apamunankupaq. Chay chakra willakuymi Laodiceaman willakuyqa, chaymi 1888 watapi hatariypi Joneswan Waggonerwan rikuchisqa willakuy karqa.

11 ñiqin septiembre killapi, 2001 watapi, qhipa para qallarikurqan, hinaspata Habacuc iskay kaq capitulopa rimanakuyninpi reqsichin huk laya runakunata iskay tablapa willakuyninta qhawarichiqkunata, paykunaqa Jeremíasqa machu ñanninkunaman kutimusqankurayku, chaskispa “samayta hinaspa musuqchasqa kawsayta”, mayqentaq Isaias reqsichin apamusqanta chaykunaman ima rurayninku “siki siki patapi siki siki patapi” hina kaptin. Chay rimanakuypi kasqankuqa huk

llulla qhipa para willakuypa contra kasqanrayku, sut'inchasqa "warmikuna Tammuzpaq waqaqkuna" nisqawan, mayqanqa puñusqa Laodicea llaqtata kallpancharqan hawka kay hinaspa allin kawsay willakuyninwan.

Allin kawsaywan qispichisqa willakuyqa ninmi qharikuna warmikunapas mana huchalliyta atinchikchu, chayrayku Diosqa paykunataqa paykunaq huchankupi "ukupi"lla chaninnaqchinqa nispá. Asikuywan qhawariq qharikunaqa ninmi paykunaq allin kawsaywan qispichisqa willakuyninkuqa cheqaq willakuy kasqanta ñiyrayku chaninchasqa kaymanta, Joneswan Waggonerwan yachachisqanku hinata; ichaqa saqenmi cheqaqta: piman Dios chaninnaqchin, paytataqmi ch'uyanchanpas; Diosqa mana wañurqanchu runakunata huchankupi qispichinampaqchu, aswanqa huchankumanta qispichinampaqmi.

11 ñiqin septiembre killapi, 2001 watapi, qallarin huk pachata pachak tawqa chunka tawa waranqa runakunapa sellasqa kayninmanta, chaymi tukukun huk clase Diospa sellonta chaskiqkunawan, imaynachus rikuchisqa kan chay iglesia ukhupi hinaspa hallp'api millay ruwaykunamanta llakikuspanku waqaqkunawan; huk claseñataq templomanta wasanman tikrasqa kanku, maypichus kimsañiqin angelpa qhepa ruraynin hunt'akushan, paykunaqtaq intiman qonqorikushanku. Milleritakunaq historianninqa kimsañiqin angelpa kuyuyninpa historianta rikuchin, chayhinata ruspataq tukukuyninqa qhepa paraq willakuyninmanta kan, hinaspa chay mikhuyta akllaqkunapi ima experienciata ruwasqanmanta.

Kay yachakuyta qatiykusunchik hamuq qillqapi.

"Ñawpaqmantapacha yuyaykunapi mana saqiy munay, chay cheqaq kayta chaskiyta mana munaypas, Minneapolispi rikuchisqa hatun chiknikuykunaq saphinpi karqan, Señorpa willakuynin contra Waggonerwan Jones hermanoskunawan rikuchisqanman. Chay chiknikuyta hatarichispan Satanás atirqan ñuqanchik llaqtaykumanta, hatun tupupi, Diospa unaymanta qoyta munasqan Santo Espírituypa sapaq kallpanta qarquyta. Awqaqa hark'arqan mana chaskinankupaq chay atiyta, paykunapaq kanman karqan cheqaq kayta kay pachaman apanankupaq, imayna apóstolkunapas Pentecostés p'unchay qhepaman willarqanku hina. Chay k'anchay, kay pachata llapa kasqanta k'anchananpaq hatun sumaq kayninwan, hark'asqa karqan, hinaspa ñuqanchik kikinkuna hermanoskunapa ruwasqanrayku hatun tupupi kay pachamanta karunchasqa karqan." Selected Messages, libro 1, 235.